

Рябий С.М.

*студент 2-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

АДВОКАТСЬКА ТАЄМНИЦЯ

стаття 55 конституції України закріпила право кожної особи на правовий захист, а ст. 59, у свою чергу, закріплює право на правову допомогу, визначаючи, що ці дії покладаються саме на адвокатуру. адвокати при здійсненні своєї професійної діяльності мають дотримуватись конституційних прав особи, не допускаючи розголошення адвокатської таємниці, на чому наголошується і в законодавстві і в Правилах адвокатської етики.

втілення в життя положень конституції України вимагає принципово нового погляду на соціальну цінність адвокатури в демократичному суспільстві, подальшого вдосконалення законодавства про адвокатуру адвокатська таємниця — будь-яка інформація, що стала відома адвокату, помічнику адвоката, стажисту адвоката, особі, яка перебуває у трудових відносинах з адвокатом, про клієнта, а також питання, з яких клієнт (особа, якій відмовлено в укладенні договору про надання правової допомоги з передбачених Законом підстав) звертався до адвоката, адвокатського бюро, адвокатського об'єднання, зміст порад, консультацій, роз'яснень адвоката, складені ним документи, інформація, що зберігається на електронних носіях, та інші документи і відомості, одержані адвокатом під час здійснення адвокатської діяльності.

інформація або документи можуть втратити статус адвокатської таємниці за письмовою заявою клієнта (особи, якій відмовлено в укладенні договору про надання правової допомоги з передбачених Законом підстав). При цьому інформація або документи, що отримані від третіх осіб і містять відомості про них, можуть поширюватися з урахуванням вимог законодавства з питань захисту персональних даних.

обов'язок зберігати адвокатську таємницю поширюється на адвоката, його помічника, стажиста та осіб, які перебувають у трудових відносинах з адвокатом, адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням, а також на особу, стосовно якої припинено або зупинено право на заняття адвокатською діяльністю. адвокат, адвокат-

ське бюро, адвокатське об'єднання зобов'язані забезпечити умови, що унеможливлюють доступ сторонніх осіб до адвокатської таємниці або її розголошення.

у разі пред'явлення клієнтом вимог до адвоката у зв'язку з адвокатською діяльністю адвокат звільняється від обов'язку збереження адвокатської таємниці в межах, необхідних для захисту його прав та інтересів. у такому випадку суд, орган, що здійснює дисциплінарне провадження стосовно адвоката, інші органи чи посадові особи, які розглядають вимоги клієнта до адвоката або яким стало відомо про пред'явлення таких вимог, зобов'язані вжити заходів для унеможливлення доступу сторонніх осіб до адвокатської таємниці та її розголошення.

Правила адвокатської етики, схвалені вищою кваліфікаційною комісією адвокатури при кабінеті міністрів України 1 жовтня 1999 року (протокол № 6/VI) також містять норми щодо збереження адвокатської таємниці. так, згідно зі ст. 9 Правил дотримання принципу конфіденційності, є необхідною і щонайважливішою передумовою довірчих відносин між адвокатом і клієнтом, без яких є неможливим належне надання правової допомоги. розголошення відомостей, що складають адвокатську таємницю, заборонено за будь-яких обставин, включаючи незаконні спроби органів дізнання, попереднього слідства і суду допитати адвоката про обставини, що складають адвокатську таємницю. адвокат зобов'язаний забезпечити розуміння і дотримання принципу конфіденційності його помічниками та членами технічного персоналу.

доцільність існування адвокатської таємниці, на мій погляд, очевидна. Беручи до уваги права й можливості слідчих органів, передбачені кримінально-процесуальним законодавством, слід зауважити, що фізична особа може виявитися повністю беззахисною перед державним обвинувальним апаратом. у цьому випадку саме адвокат, не розкриваючи всі нюанси справи, може вибудувати захист таким чином, щоб мінімізувати негативні наслідки для підзахисного.

Поза сумнівом, встановлений Законом обов'язок зберігати адвокатську таємницю є гарантією нерозголошення інформації. до того ж і ст. 69 кримінально-процесуального кодексу проголошує, що адвокат не може бути допитаний як свідок у справі. ця стаття надає додаткові гарантії того, що адвокат, котрий володіє інформацією, що є адвокатською таємницею, не буде офіційно допитаний і, таким чином, йому і його підзахисному надаються додаткові га-

рантії збереження таємниці.

Підсумовуючи викладене, вважаю адвокатську таємницю необхідним і важливим інструментом як для захисту підозрюваних, так і для встановлення істини в справі.